

Виноградов Вадим Ігорович

Національний університет «Одеська юридична академія»,

аспірант кафедри криміналістики

ЕЛЕМЕНТИ ПЛАНУВАННЯ РОЗСЛІДУВАННЯ ЗЛОЧИНІВ У СФЕРІ ПУБЛІЧНИХ ЗАКУПІВЕЛЬ

Процес розслідування злочинів у сфері публічних закупівель напряду залежить від дій слідчого, направлених на швидке та ефективне з'ясування обставин кримінально-релевантної події. Як і кожен складний процес, розслідування злочинів потребує чіткої організації та складання власного алгоритму дій. Для кожної кримінально-релевантної події обирається методика розслідування, яка має привести до вирішення завдання кримінального провадження, передбаченого ст. 2 Кримінального процесуального кодексу України.

В. В. Тіщенко зазначає, що важливим принципом обрання та побудови методики розслідування будь-якого злочину є «планомірність ходу розслідування», тобто «використання планування для здійснення всіх процесуальних, слідчих (розшукових) та організаційних дій в певній послідовності» [1, с. 33].

Планування розслідування, на думку М. А. Погорецького, є діяльністю слідчого, «яка полягає у визначенні оптимального переліку слідчих (розшукових) та інших процесуальних дій, строків і послідовності їх проведення з метою швидкого та ефективного розслідування конкретного злочину» [2, с. 43].

Слідуючи від загального до окремого, варто визначити елементи планування розслідування у сфері публічних закупівель. Загальновизнаними елементами є аналітична обробка первинної інформації про подію; висунення версій та постановка завдань розслідування; визначення способів вирішення

завдань розслідування; можливі корегування плану розслідування з огляду на обставини кримінального провадження.

Під час аналітичної обробки первинної інформації про кримінально-релевантну подію перед слідчим постає необхідність виявити та оцінити усю наявну інформацію, як кримінально-правову (вид злочину, склад злочину), так і процесуальну (наприклад, ознайомитися із даними, внесеними до ЄРДР). На наступному етапі слідчому необхідно побудувати декілька версій того, що відбулося. Після цього важливо визначити, яке коло обставин не встановлено та підлягає встановленню в процесі розслідування злочинів у сфері публічних закупівель, які слідчі (розшукові) дії та негласні слідчі (розшукові) дії необхідно провести першочергово, а які після отримання результатів попередніх. Особливе значення для планування має визначення чіткої послідовності слідчих (розшукових) дій, які слідчий вважає за потрібне застосувати, та їх виконавців, але цей елемент має більш організаційний характер.

Постановка завдань розслідування злочинів у сфері публічних закупівель має передбачати розподіл завдань на первинні (першочергові) та вторинні. Серед першої категорії слід назвати встановлення осіб, причетних для виявлених правопорушень, застосування заходів забезпечення для збереження документації закупівель, тендерної документації, бухгалтерських та банківських документів, які можуть стосуватися розслідуваної події; визначити коло осіб, які можуть володіти інформацією про злочин. Друга категорія відзначається залученням державних органів та спеціалістів – експертних установ для проведення необхідних експертних досліджень; уповноважених органів для арешту банківських рахунків причетних до злочину структур, установ, осіб; спеціалістів для встановлення розміру завданої шкоди та збитків.

У випадках, коли розслідування злочину у сфері публічних закупівель потребує спеціальних знань, слідчий може використати допомогу спеціаліста або експерта, спеціаліста у сфері публічних закупівель. Результати такого

звернення по допомогу спеціаліста впливають у власне корегування плану розслідування.

Загалом, з огляду на вивчення елементів планування розслідування злочинів у сфері публічних закупівель, слід класифікувати ці елементи за наступними підставами:

- за характером діяльності: організаційно-тактичні та процесуальні;
- за використанням додаткових ресурсів: із залученням спеціалістів та державних органів і самостійні дії слідчого;
- за характером планування: деталізовані та загальні елементи.

Таким чином, планування розслідування злочинів у сфері публічних закупівель є складним процесом, спрямованим на отримання, оцінку інформації про кримінально-релевантну подію, висунення версій, встановлення обставин злочину, який часто потребує залученням додаткових ресурсів та проведення слідчих (розшукових) дій для встановлення дійсності у кримінальному провадженні у злочинах в сфері публічних закупівель.

Список використаної літератури:

1. Tischenko V. V. Criminalistic methodics of investigation: theoretical, methodological and scientific principles=Криміналістична методика розслідування: теоретичні, методологічні та наукознавчі засади / V. Tischenko // Криминалисть первопечатный. – 2017. – № 15. – С. 26-37.
2. Криміналістична тактика : 2-ге вид. / за ред. М. А. Погорецького, Д. Б. Сергєєвої. - Київ : Алерта, 2017. – 244 с.